

Peygamber efendimizin peygamberlik delilleri

www.ateistlerecevap.org/2017/12/peygamber-efendimizin-peygamberlik-delilleri.html

ateistlerecevap

Aralık 8, 2017

PEYGAMBER EFENDİMİZ'İN (ALEYHİSSALATU VESSELÂM) PEYGAMBERLİĞİNİN DELİLLERİ

a. Geçmiş İlahî Kitaplarda Geleceğinin Müjdelenmesi

Geçmiş ilahî kitaplarda Peygamber Efendimiz'in (aleyhissalatu vesselâm) peygamberliğini müjdeleyen ve onun bir peygamber olarak insanlara gönderileceğini haber veren ifadeler mevcuttur. Birçok değişikliklere maruz kalmalarına rağmen elimizdeki mevcut Tevrat ve İncil nüshalarında, pek çok işaret bulunmaktadır.

Tevrat'tan bunlardan sadece dört tanesini arz etmekle iktifa edeceğiz:

“..Musa demiştir: ‘Rab size kardeşlerinizin arasından benim gibi bir peygamber çıkaracak, her ne söylese onu dinleyeceksiniz. Ve bütün peygamberler, Semuel (İsmail) ve sıra ile gelenler, hep söylenen bu günleri ilan ettiler.’” (Yeni ahit Resullerin İşleri, Bâb: 3, Ayet 22)

“..Ve Rabbin... Musa gibi bir peygamber daha İsrail’de çıkarmadı.” (Tesniye, Bab: 34, ayet: 12)

“Onlar için kardeşleri arasından, senin gibi bir peygamber çıkaracağım ve sözlerimi onun ağzına koyacağım ve ona emredeceğim, her şeyi onlara söyleyecek.” (Kitab-ı Mukaddes, Tesniye Bâb 18, Ayet 18)

“Rab Sina’dan geldi ve onlara Sâir’den doğdu; Paran dağlarında parladı ve mukaddeslerin on binleri içinden geldi. Onlar için sağında ateşli ferman vardı.” (Tesniye, Bâb 33, Ayet: 2)

Ahd-i Atik'in (Tevrat'ın) ilgili yerlerinden yapılan iktibaslardan hareketle şu tespitleri yapabiliriz:

Hız. İbrahim'in oğlu Hız. İshak'ın soyundan gelen İsrail Oğullarına Hız. Musa'nın, 'kardeşleriniz' şeklindeki hitabı, İshak'ın kardeşi Hız. İsmail'in soyuna, yani İsmail Oğullarına işaretler. İsmail Oğullarından gelecek peygamber ise, ancak Peygamber Efendimiz olabilir; çünkü İsmail soyundan yalnızca Efendimiz (aleyhissalatu vesselâm) gelmiştir. Burada sonradan gelen birer peygamber olmaları yönüyle akla Hız. Yûşa ve Hız. İsa da gelebilir, ne var ki her ikisi de Hız. İsmail'den değil İsrail Oğullarındandır. Nitekim Hız. Musa, ikinci ayette kendisi gibi bir nebinin İsrail Oğullarından bir daha çıkmayacağını açıkça ifade etmektedir.

Hız. Musa 'benim gibi' sözüyle Peygamberimizi (aleyhissalatu vesselâm) kastetmektedir; çünkü, cihad, getirdiği hükümler, koyduğu cezalar, cemaati arasında sözünün dinlenir olması.. gibi pek çok hususta Hız. Musa'ya benzeyen, Hız. Yuşa ve İsa değil, Peygamber Efendimiz'dir (aleyhissalatu vesselâm).

'Sözlerimi ağzına koyacağım' ifadesi, Peygamber Efendimizin (aleyhissalatu vesselâm) ümmî olup, okuma yazması bulunmadığı halde Kur'ân'ı ezbere okumasıdır. Yüce Allah, vahyi peygamberine inzal etmiş o da şifahen başkalarına aktarmıştır ki, bu konuda o sadece bir aracı durumundadır. Kur'ân'ın şu ayeti bu hususa dikkat çeker:

“(Ey Nebi,) muhakkak ki bu (Kur'ân) âlemlerin rabbinin indirdiği bir kitaptır. Onu ruhu'l-emin, (Cibril) uyarılardan olman için, senin kalbine gayet açık bir Arapça ile indirmiştir. Bu, (Kur'ân'ın indirileceği) şüphesiz öncekilerin kitaplarında da vardır. İsrailoğulları âlimlerinin, bunu bilmeleri, onlar için bir delil değil midir?” (Şuarâ, 26/192-197)

'Sina'dan gelme' ifadesi, Hız. Musa'ya Tur-ı Sina'da ilahî hükümlerin verilmesini; **Sair'den doğma'** Hız. İsa'ya İncil'in verilmesini; '**Paran dağlarında parlama'** ise, Peygamber Efendimizin (aleyhissalatu vesselâm) Mekke'den çıkacağını ifade eder. **Paran**, -Arapça okunuşuyla Faran- Mekke'nin eski isimlerinden olduğu gibi, Kitab-ı Mukaddes'in Tekvin bölümünde de , Hız. İsmail'in Paran çölünde oturduğu anlatılmaktadır. Bu ayette 'mukaddesler' ifadesiyle de, Peygamberimizin (aleyhissalatu vesselâm) her türlü ayıptan uzak bulunan âline ve ashabına işaret olunmaktadır. Keza bu son ayette geçen '**sağda ateşli ferman'** ifadesi İslâm dinindeki Cihad'a işaret etmektedir.

Eldeki İncil metinlerinde de bu işaretleri görmek mümkündür:

“Taş köşenin başı oldu... ve o, gözlerimizde şaşılacak iştir... Allah’ın melekûtu sizden alınacak ve O’nun meyvelerini yetiştirecek bir millete verilecek ve bu taşın üzerine düşen parçalanacak; o da kimin üzerine düşerse onu toz gibi dağıtacaktır.” (Matta, Bab: 21, ayet: 42)

“Rab size başka bir Faraklit verecektir; ta ki, daima sizinle beraber olsun.” (Yuhanna, Bab: 14, ayet: 15)

“O, size her şeyi öğretecek ve size söylediğim her şeyi hatırmıza getirecektir.” (Yuhanna, Bab: 14 ayet: 26)

“...ben gitmezsem Faraklit gelmez... ve O geldiği zaman günah, salah ve hüküm için dünyayı ilzam edecektir.” (Yuhanna, Bab: 14, ayet: 7-8)

Birinci ayette geçen ‘**köşe taşı**’ Hz. İsa olamaz; çünkü Hz. İsa ve getirdikleri altında parçalanma ve toz gibi dağılma meydana gelmemiş, bu, Peygamber Efendimizle (aleyhissalatu vesselâm) olmuştur. Zaten hükmeden Hz. İsa değil, Peygamber Efendimiz (aleyhissalatu vesselâm) idi. Nitekim, hükmetmek için gelmediğini söyleyen de bizzat Hz. İsa’nın kendisidir. Diğer taraftan hadis-i şeriflerde, Peygamberimiz, kendisinin peygamberlik binasının köşe taşı olduğunu bizzat ifade etmektedir, yani, peygamberimizle peygamberlik tamamlanmış olmaktadır.

Müteakip ayetlerde ise, Faraklit olarak geçen kelimenin aslı Yunanca’da ‘Piriklitos’ olup Arapça’da ‘Ahmed’ kelimesinin karşılığıdır. Zaten Kur’ân’da Peygamberimizin (aleyhissalatu vesselâm) İncil’deki isminin ‘Ahmed’ olduğu zikredilir. Esasında Peygamberimizin (aleyhissalatu vesselâm) geleceğini ve vasıflarını anlatan pek çok İncil bugün elimizde mevcut değildir.

b. Üstün ve Eşsiz Ahlâkı

Gerek peygamberliğinin gerekse peygamberlikten önceki hayatının her bir döneminde, O’nun (sallallahu aleyhi ve sellem) herkese iyilik yapan, ihtiyaç sahiplerinin ihtiyacını gideren, sade bir hayat yaşayan, asla yalan söylemeyen, kendisine kötülük yapanları bağışlayabilen, her konuda güvenilebilen “**üstün ve yüce Ahlâk sahibi**” mükemmel bir insan olduğu, tarihle ilişkili bütün kaynaklarca tespit edilen bir gerçektir. Kur’ân Peygamber Efendimizin (aleyhissalatu vesselâm) eşsiz ahlâkını şöyle ifade etmektedir:

“Her hâlde Sen, ahlâkın -Kur’ân buudlu, ulûhiyet eksenli olması itibarıyla- ihâtası imkânsız, idrâki nâkabil en yücesi üzeresin.” (Kalem, 68/4.)

Hayatın her safhasında her türlü hâl, durum ve engellemeler karşısında, ahlâkî değerlerin tamamını yaşayıp bunların canlı bir örneğini verebilmek, ancak doğrudan doğruya ilahî bir terbiyeye tâbi tutulan bir peygamber için mümkün olabilir.

O, bütün güzel hasletleri en yüce şahsiyet oluşturacak şekilde kendinde toplamıştır. Son derece cesur ve celadetliydi, ama, aynı zamanda son derece mütevazı, halim ve selimdi. Daha da önemlisi, cesaret ve celadeti kalpleri kırıp dökme noktasına varmadığı gibi, tevazuu ve affediciliği de hiçbir zaman zillet ve korkaklık seviyesine düşmemişti. Vakar ve ciddiyetinin yanında mütebessim ve huzur veren bir insan olan Peygamber Efendimiz (aleyhissalatu vesselâm), metin ve çetin oluşunun yanı sıra, insanları alabildiğine seven ve

onlara merhamet eden birisiydi. Sevenlerinin kendisine en derin hislerle teveccüh ettiği manevî bir mevkide olmasına rağmen, o bir çocukla dahi sohbet edebilecek kadar mütevazı idi. Ve yine O, son derece cömert idi, ama bunu israf derecesine vordırmayacak kadar da iktisatlı idi. Bunlar gibi daha pek çok güzel ahlâkı şahsında toplayan, yaşayan ve örnek olan bir insanın durumu ancak onun özel ve görevli bir insan oluşuyla (peygamberliğiyle) izah edilebilir.

Hayatı boyunca sade bir hayat yaşamayı tercih eden Peygamber Efendimiz (aleyhissalatu vesselâm), Mekke döneminde kendisine defalarca yapılan makam ve servet gibi dünyevî vaadleri her seferinde reddetmiştir. Uzak kaldığı bu hususlardan, ailesinin ve çocuklarının da beri olmasını sağlamıştır. Gerek zekât ve sadakanın yasak olduğu aile efradına bakıldığında, gerekse, kendisine bir kolye takma izni bile verilmeyen kızı Fatıma'ya bakıldığında onun bu hassasiyeti daha iyi anlaşılacaktır. Medine döneminde de elde ettiği çeşitli muvaffakiyetler, zaferler ve malî imkânlardan sonra hiç değişmemesi, O'nun yüce ve yüksek ahlâkının doğruluk derecesini gösterir. Büyük zafer ve fetihlerden sonra bile, bakışının bulanmaması, başının dönmemesi, vazifesini başladığı gibi bitirmesi, peygamberliğinin en parlak bir delilidir.

Hasılı, O'nun *-faraza-* söz ve davranışlarında yalan ve samimiyetsizlik olsaydı, gerek peygamberlik öncesi gerekse peygamberliği döneminde mutlaka bir açık verecek, ve neticede fırsat kollayıp duran hasımları, kılıca sarılma lüzumu duymadan *-bu durumu değerlendirmek suretiyle-* maksatlarına ulaşacaklardı.

Şu halde şunu rahatlıkla söyleyebiliriz ki, O'nun hiçbir mucizesi olmasa bile bizzat kendisi, kendi doğruluğuna ve peygamberliğine büyük bir delil ve şahittir.

c. İnsanlık Tarihinde Gerçekleştirdiği İnkılaplar

Beşer tarihinde, kompleks bir varlık olan insan unsurunu, Peygamber Efendimiz (aleyhissalatu vesselâm)'den daha iyi anlayan daha iyi yoğurup yetiştiren, tarihe mal edip numune kılan ve de yetiştirdiği kimseleri medenî milletlere yol gösterici mürşid ve muallimler haline getiren ikinci bir insan göstermek mümkün değildir.

O, Hak'tan, hak olan mesajlarla gelmiş hak bir peygamberdir. Ortaya koymuş olduğu pâk hayat ve gerçekleştirmiş olduğu eşsiz inkılap, onun Allah adına konuştuğunun cerhedilemez (ibtal edilemez) delilleridir.

Bu cümleden olarak, birkaç hususu hatırlatmakta fayda mülâhaza ediyoruz:

Hayatı bütün yönleriyle kucaklayan ve zaman aşımına uğrama, yetersiz kalma ve yeniden düzenleme gibi noksanlıklardan uzak evrensel bir nizamı, bir adam, bir çocuk, bir köle ve bir kadınla başlatıp yirmi üç yıl gibi çok kısa denilebilecek bir zamanda yerleştiren bir Zat'ın peygamberliğinden nasıl şüphe duyulabilir? Hiçbir pedagoji eğitimi görmeyen, hiçbir askerî okul bitirmeyen, hiçbir ictimai mektepten çıkış almayan, teleskop ve mikroskopla hiçbir tanışıklığı bulunmayan, hele hele okuma-yazması olmayan o Zat'ın her sahada bir uzman gibi şaşmaz ve eskimez sözler söylemesi başka nasıl izah edilebilir?

Peygamber Efendimiz (aleyhissalatu vesselâm), güçsüzlerin ve fakirlerin alabildiğine ezildiği, kabile ve soylarına göre insanların değer gördüğü, piyasayı faiz ve karaborsanın teslim aldığı ve kuvvetin kanun haline geldiği bir ortamdan, diğer bir ifadeyle, çölün inatçı, zulümkâr ve kendini beğenmiş insanlarından, insanlığın en önemli rehberlerini çıkarmıştır. Bu durum onun peygamberliğinin dışında ne ile izah edilebilir?

Kalbe ve kafaya yerleşmiş inançları ve hele saplantı derecesindeki huyları değiştirmenin ne derece zor olduğu ortadadır; hususiyle, belli bir yaşı aşmış insanlara yanlış ve batıl inançlarını terk ettirmek çok daha zordur. Bugün, bırakın içki, kumar, fuhuş, rüşvet, dolandırıcılık, hırsızlık gibi alışkanlıkları- bir sigarayı bile insanlara bıraktırmak çok büyük bir başarı sayılmaktadır. İlim adamları zararlarını anlata anlata bitiremedikleri halde, sigara gibi içki de, kumar da terk ettirilememektedir.

Şimdi **Peygamber Efendimizin** (aleyhi ekmelettahaya) çehresini değiştirdiği asra uzanalım. Kendisi hükümdar olmadığı, yani hiçbir tahakküm ve zorlamayla işini yürütmediği *-ve zaten tahakküm ve zora başvurma imkânına sahip bulunmadığı-* halde, âdet ve alışkanlıkları damarlarına kadar işlemiş, inatçı, mutaassıp ve geleneklerine son derece bağlı muhtelif kabile ve topluluklardan küçük bir imkânla ve gayet kısa bir zamanda, o Zat'ın, bir değil, onlarca, belki yüzlerce âdet ve alışkanlığı kaldırdığına şahit oluyoruz. Bunun da ötesinde, bu alışkanlıkları kaldırmakla kalmayıp onların yerine insanı insan yapan hasletleri yerleştirdiğini görüyoruz. Bunları bilen her bir insana 'Sen Allah'ın resûlüsün.' demek düşmez mi?

O (aleyhissalatu vesselâm), bütün bu işleri yaparken, korkutma ve zorlamaya başvurmadan sevdirmeye dayalı ikna yoluyla kalplere girmiştir. Zaten, tehdit ve zorlamaya başvurmuş olsaydı, getirdiği dinin asırları aşip bugüne gelmesi de asla mümkün olamazdı. O, muhabbeti, müsamahası, şefkati, merhameti ve affediciliği ile yalnızca dostlarının değil, kendisine kılıç çekmiş *-Halid, Vahşi, Ebu Süfyan, Hind, İkrime ve Safvan gibi-* düşmanlarının bile kalplerini bir bir fethetmiştir.

Tebliğ ettiği Kur'ân ve onun canlı tefsiri olan sünnetiyle dünya nüfusunun dörtte birinin ferdi ve ictimai hayatına modellik yapan, her gün en az beş defa yeryüzünün dört bir yanında ismi ilan edilen ikinci bir insan göstermek mümkün değilse, -ki, değildir- o zaman o Zat için, 'Böyle birisi ancak gücünü Allah'tan alan bir peygamber olabilir.' diye düşünülmesi gerekmez mi?

d. Mazî ve İstikballe Alâkalı Verdiği Haberler

Gaybı bilmek tamamen Allah'a aittir. Kur'ân, birçok ayetiyle bu gerçeğe dikkat çeker. Bu itibarla Peygamber Efendimiz (aleyhissalatu vesselâm) bir beşer olarak gaybı bilemezdi; ancak o Allah'ın bildirmesiyle biliyordu. Nitekim bir ayette bu husus şöyle ifade edilir:

“Gaybı bilen O'dur. Gayba kimseyi muttali kılmaz, ancak (bildirmeyi) dilediği resûl bunun dışındadır...” (Cin, 72/26-27.)

O kendiliğinden bir şey söylemiyordu, söyledikleri, yalnızca Allah'ın bildirdikleriydi. Bu cümleden olarak, Peygamber Efendimizin (aleyhissalatu vesselâm) gaybla ilgili haberlerini, geçmiş ve geleceğe ait olmak üzere iki grupta değerlendireceğiz.

1. Kur'ân vasıtasıyla, onun gerek fert gerekse, Ad, Semud ve İrem kavimleri gibi geçmiş toplumlara ait verdiği haber ve bilgilerin hiçbiri, on dört asırdır yapılan ilmî araştırmalar ve arkeolojik kazılarla yalanlanamamış; hatta, tam tersine her geçen gün yeni buluş ve gelişmelerle doğrulanmıştır. Ayrıca o, anlattıklarını, sadece tarihte kalmış hikâyeler olarak değil, yaşanmış bu hadiseleri ders çıkarılması gereken birer ibret sahnesi olarak takdim etmiştir. Acaba, okuma yazması olmayan Peygamber Efendimiz'in (aleyhissalatu vesselâm), -hem kendi zamanındaki hem de gelecekteki ilim adamları ve mahfilleri karşısında- Tevrat ve İncil gibi ilahî kaynaklı mukaddes kitapları kendinden emin bir şekilde kritiğe tâbi tutup, doğrularını tasdik, yanlış ve muharref yanlarını tashih etmesi, O'nun bir peygamber olmasından başka ne ile izah edilebilir?

2. Onun -Kur'ân'da bildirilenler hariç- ileride vuku bulacağını söylediği gaybî haberlerden birkaçını burada zikredebiliriz: Bedirde Peygamber Efendimizin (aleyhissalatu vesselâm) savaş öncesinde -*Ebu Cehil, Utbe, Şeybe ve Velid gibi*- inkârcıların ileri gelenlerinin öleceklerini yerleriyle birlikte haber vermesi ve bu durumun aynen gerçekleşmesi; vefatından sonra ailesi içinde kendisine ilk kavuşacak olanın Fatıma (r.a.) olacağını haber verilmesi ve altı ay sonra kızının babasına kavuşması; Hz. Hasan daha küçük bir yaşta iken, ona işaretle

“**Bu benim evladım Hasan, o seyyiddir, Allah onunla iki azim topluluğu birbiriyle sulh ettirecektir.**” (Buhari, Fiten 20; Sulh 9; Menakib 25)

buyurması ve bu durumun ileride aynıyla tahakkuk etmesi; Ammar b. Yasir'in vuku bulacak bir fitne içinde şehid edileceğinin haber verilmesi; annesi tarafından akrabası olan Ümmü Haram'ın ileride bir sefere iştirak edeceğini haber vermesi ve bu haberin Kıbrıs seferiyle gerçekleşmesi...

Peygamber Efendimizin (aleyhissalatu vesselâm) uzak istikbale ait verdiği haberler de söz konusudur ki, bu haberler yorum isteyen haberler olması yönüyle bu çalışmanın hacmini aşmaktadır.

Hasılı, kendisinden asırlar önce vuku bulmuş ve bulacak olan olayları tam bir doğruluk ve mükemmel bir üslup ile nakleden bu ümmî Zat'ın önünde bir kere daha eğilip '**Sen Allah'ın Rasûlüsün.**' demekten öte, önümüzde başka bir yol kalmıyor.

Göstermiş Olduğu Mucizeler

Mucize, Allah'ın, gerek vahyin doğruluk ve sıhhatini desteklemek için gerekse, müminlerin imanını kuvvetlendirip, inkârcıların inadını kırmak için peygamberleri vasıtasıyla göstermiş olduğu **harikulade** durum ve hallerdir. Peygamberimizin (aleyhissalatu vesselâm) mucizelerini **Kur'ân** ve diğer **kevnî mucizeler** olmak üzere iki grupta inceleyebiliriz:

a. Ebedî Mucize: Kur'ân

Hiç şüphesiz ki O'nun en büyük mucizesi Kur'ân'dır. Çağlar üstü bir gerçekliğe sahip bulunan özelliğiyle Kur'ân her şeyden önce, Peygamber Efendimizin (aleyhissalatu vesselâm) peygamberliğini destekleyen bir delil olarak karşımızda durur.

Kur'ân, ümmî bir insanın elinde ortaya çıkışı, ihtiva ettiği hakikatlerin birbiriyle çelişmeyişi, geçmiş ve geleceğe dair haberler verişi ve asırlar öncesinden kevnî bilgilere temas edişi

gibi mucizevî yönleriyle, hem Allah kelâmı olduğuna apaçık bir delildir, hem de Peygamber Efendimizin (aleyhissalatu vesselâm) peygamberliğini ispat eden bir delildir.

Her peygamber, kendi zamanında revaçta olan meselelerle alâkalı mucize göstermiştir. Meselâ, Hz. Musa (a.s.) zamanında, Mısır'da 'sahir' revaçta olduğundan O, bütün sihirleri yutup iptal eden ve bütün sihirbazları dize getiren 'asa' mucizesiyle gelmiştir; Hz. İsa (a.s.) zamanında ise 'tıp' revaçta olduğundan o, onulmaz hastalıkları iyi etme ve ölüleri diriltme mucizesiyle gelmiştir; Peygamber Efendimiz (aleyhissalatu vesselâm) zamanında ise, şiir, güzel söz söyleme sanatı (belağat) el üstünde tutulduğundan ve belki ondan sonraki zamanların dahi en tesirli ve güçlü silahı 'söz söyleme sanatı' olacağından, O da, en büyük mucize olarak bütün şairleri, hatipleri, edipleri susturan Kur'ân mucizesiyle gelmiştir.

b. Diğer Mucizeler ve Bu Mucizelerle Alâkalı Olarak Vurgulanması Gereken Hususlar

Peygamber Efendimize (aleyhissalatu vesselâm) ait mucizeler tabiatıyla sadece Kur'ân'dan ibaret değildir. O, 'bütün âlemlere rahmet olarak gönderildiği' için her türden mahluk ile alâkalı mucizeler göstermiştir. Nasıl ki büyük bir hükümdar bir yaverini/elçisini çok çeşitli milletlerin ve toplulukların bulunduğu bir diyara gönderse, orada bulunan her millet, her kabile ve her sınıf, kendi milleti, kabilesi, sınıfı adına o elçiyi karşılayıp 'hoş geldin' der, ona şükranlarını arz eder ve alkış tutar; aynen öyle de, varlığın yegâne Sahibi ve Yaratıcısı olan Allah tarafından âlemlere gönderilen bir elçi olarak Peygamber Efendimiz (aleyhissalatu vesselâm), insanoğluna bir memur ve meb'us olarak geldiği gibi, diğer mahlûkata da rahmet olarak gelmiştir. Şöyle ki, varlıklar, peygamberlerin, hususiyle en son ve en kapsamlı mesajın sahibi Peygamber Efendimizin (aleyhissalatu vesselâm) verdiği 'tevhid' dersiyle, abes, boş ve manasız görülmekten kurtulup bir anlam ve değer kazanmışlardır. Bu münasebetle de, meleklerden cinlere, yıldızlardan ağaç ve taşlara, hayvanattan bitkilere kadar her taife, her sınıf -*kendilerine has bir dille*- O'na şükranlarını arz edip O'nun elinden sadır olacak mucizelere birer vasıta olmuşlardır. Böylece bütün bir varlık, kendisine rahmet olarak gönderilen Elçi'nin doğruluğuna şahitlik yapıp peygamberliğini âleme ilan etmişlerdir.

Vurgulamaya çalıştığımız bu husus mübalâğalı ifadeler olarak algılanabilir. Bu noktada şunu hatırlatmakla iktifa edeceğiz: Unutulmamalıdır ki, Peygamber Efendimizin (aleyhissalatu vesselâm) getirdiği mesaj, vesile kılındığı rahmet, bütün âlemlerle alâkadardır, buna göre, kâinatın her bir âleminin O'nun risaletini/peygamberliğini tasdik eden mucizelere sahne olması gayet makul bir durumdur.

Mucizeyi, imkânı yönünden inkâra imkân yoktur. Çünkü mucizeler peygamberlerin elinde görülmüş olsalar da onları varlık sahasına çıkararak, kendisi için zor ve kolay diye bir şey olmayan, Kur'ân'ın ifadesiyle 'dilediğini yapan' yüce Allah'tır. Allah (c.c.), ilahî âdetinin gereği olarak sebepler ve kanunlar çerçevesinde icraatta bulunur. Ama, O, sebepler dâhilinde icraatta bulunmak mecburiyetinde de değildir. Allah için herhangi bir mecburiyet söz konusu olamaz. Bu yüzden O, gerek hiçbir şeye mecbur olmadığını göstermek, gerekse akılların sebep ve kanunlar ağına takılıp kalmasını önlemek için, zaman zaman farklı icraatta bulunur, böylece bize irade ve kudretinin sebep ve kanunları aşan sınırsız ve sonsuz bir keyfiyette olduğunu hatırlatır.

Mucizelerin tamamı her yerde, herkesin açıkça göreceği bir şekilde cereyan etmemiştir. Şayet böyle olmuş olsaydı, o zaman, aklın varlığının bir hikmeti kalmazdı. Zira böyle bir durumda, insanlar, iradeleri ellerinden alınmış olduğu için cebren imana zorlanmış olurlardı ki, bu, onların içinde bulunduğu imtihanın sırrıyla bağdaşmaz.

Mucizelerin çoğunu, yalan üzerinde birleşmeye tenezzül etmeleri mümkün olmayan bir topluluk nakletmiştir. Bazıları ise, bu seviyede bir cemaat tarafından nakledilmese de diğer şahitlerin/sahabilerin buna itiraz etmemesiyle, onlara yakın bir rivayet kuvveti kazanmışlardır.